

Forfatter: Schandorph, Sophus

Titel: Udrag fra FRIGJORT (1896)

Citation: Schandorph, Sophus: "Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905", i Schandorph, Sophus: *Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905*, 1904-05, s. 359. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schandorph08-shoot-idm140271715507584/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Vilhelm Vangs Studenteraar - Frigjort. - 1905

hvad — lad gaa, at man i denne syndige Verden kan sla' sine Medmennesker en Del Plader, for Nøden kan jo tvinge én til at være Kæltringer, men at snyde Vorherre — nej véd Du hvad? Man er jo da døbt og konfirmeret. — Hva' Du?

Alma blev maalløs. Hun knugedes sammen af Forbitrelse og Væmmelse. Det var, som om et Skraldemandslæs var kørt ind i dette Hjem, hvor Frihedens og Danneisens Aand havde til Huse og havde sat en fast Skranke i hendes Bevidsthed mellem skønt og hæsligt, ondt og godt. Var det ikke, som om Stank fyldte Rummet, som om Billederne paa Væggen udviskedes, som om Støv opdyngede sig paa de blanke Møbler, som om den giftige Luft i en tyk Strøm flød ud gennem Vinduerne i Haven, saa de grønne Blade blev dunkle og matte, og Blomsterkronerne hang syge, farveløse og slappe ned? Det hviskede i hende:

— Jeg er født og opvokset paa en Skarndyngel! Smudset vil altid klæbe ved mig!

Hun løftede Øjnene op mod Bertels opdunsede Ansigt med det fjollet-fortvivlede Udtryk.

— Hvad vil Du, at jeg skal gøre?

— Jeg har jo hørt, at Du saadan ligesom Kragerne gylper op alt, hvad Du i sin Tid lærte i det fine Institut, den gamle hoidt Dig i i København, og at Du lærer alle mulige Sprog og Videnskaber; det sagde da nuværende Mejeribestyrer Blunk til mig inde i København, saa jeg tænkte, at naar jeg fik talt med Dig, saa kunde Du klare de forbandede svedne Ærter, om jeg saa maa sige. Hva' Du?

— Jeg kan kun sige: Jeg vil ikke have det mindste med alle de Smudsigheder at gøre. I kan gøre, hvad I vil. Jeg vil ikke bære Jeres Navn mere.

— Der er s'gu heller ingen Stads ved det, mumlede Bertel ynkelig. Du siger noget. Jeg vil s'gu ansøge Ministeren til at faa Lov til at hedde Knud Bertelsen i Stedet for Berte! Knudsen.

Der fór et lyst Glimt over hans Træk, og han gentog:

— Du siger s'gu noget. Saa la'r vi Laurids ryge.

Kaptein Hald og Læge Skov rullede ind i Gaarden. Der undslap Alma et Glædesskrik.

— Naa, er det Din Brandmajor — hva' Du, sagde Bertel. Er han saadan . . . hamper at tale med. Hva' Du?

Han saa sig om efter en Udgang, men paa én Gang rettede han sig og sagde:

— Jeg er s'gu ingen Slapsvans. Jeg har før gjort militær

Honnør baade for Major og Eddikebrygger Lund og for Kaptejn og Urtekræmmer Dalmann, da jeg som Svend stod ved Livjægerne, saa jeg behøver da'nte at blive mør i Knæhaserne for en Brandofficer.

— Han har været rigtig Officer og er Branddirektør, rettede Alma.

— Saa sla'r vi bare Hælene sammen med et lidt mere smadrende Klask, sagde Bertel.

Kaptejnen og Lægen traadte ind. Alma skyndte sig med Præsentationen, og Bertel gjorde den nævnte Honnør. Kaptejnen gengældte den med et mat Blik, Lægen syntes at se paa ham som paa en morsom Varietet af Racen.

— De har været Militær? spurgte Kaptejnen. Hans hvide Knebelsbart skiltes lidt ved et lille Smil.

— Ja vel, Hr. Kaptejn! Det vil sige — inte rigtig Soldat, for jeg blev gjort til Militærarbejder ved Sessjonen begrundet paa, at jeg den Gang led af — lidt syrlige Fødder. Det har, Gud være lovet, fortaget sig under Aarenes Gang. Men saa tjente jeg et Serium af Aar som Livjæger ved Hr. Kaptejn og Urtekræmmer Dalmanns Kompagni, samtidig med at jeg arbe'dede i Hørkræmmerfaget.

— Naa? Og De kommer for at hilse paa Deres Søster?

— Ja vel, Hr. Kaptejn! Men det er saa at sige i en mindre proper Anledning.

Skov maatte hejde sig ud af et Vindue for at kunne se.

— Saa—aa? sagde Kaptejnen.

— Ja, der er Vrøvl med Boet paa Grund af juridiske Skarp- og Spidsfindigheder.

— Aha! udbrød Kaptejn Hald, og hans Næsehud krusede sig lidt, som om han lugtede noget hæsligt.

Bertel skulede sky op mod ham. Der stod to danske Mænd, der talte det samme Sprog, men følte sig lige saa forskellige og indbyrdes uforstaaende som en Pariser og en Beboer af Zulu-kaffernes Hovedstad. Alma følte det tydelig. Al hendes Higen stod til at høre til de civiliserede Lag, og der stod hendes Broder med sine medbragte Efterretninger som et Tegn paa, at hun var født paa en Mødding.

Bertel stammede:

— Ja — jeg véd inte, om Hr. Majoren mener — eller foretrækker — jeg mener . . . vi skulde gaa for os selv. Skov lo, saa det klukkede.